

dragende, mulig som Anledning til, at han skulde kunne faa en Erstatning, nævner, at Banens Anlæg er overskredet med 200,000 Kr., og det er jo ogsaa det eneste Tab, der virkelig er forvoldt ham. Thi selv om man forudsatte, at Landstinget ved sin angivne fejlagtige Beregning over Lyngby—Vedbæk Banen havde stillet den et fejlt Horoskop, har dette ikke givet Anledning til nogen Udgift for Baneanlæggeren. Nej, hans eneste uformodede Udgift er i Virkeligheden Tabet ved Overskridelsen over Overslaget, idet han havde forpligtet sig til at erstatte den financierende Bank i København, hvad Anlægget maatte overskride Overslaget, og der har han maattet bøde eller han skal bøde — jeg tror ikke, at det er afviklet endnu — 200,000 Kr. Men derom er der jo det at sige, som den forrige Minister straks indrømmede her i denne Sal, da vi fra mine Meningsfællers Side gjorde ham opmærksom derpaa, at Staten kan slet intet Ansvar have for disse Overskridelser, uagtet de ere begaaede af en Statsembedsmand eller Statsfunktionær. Det er jo den Motivering, hvorigenem Hr. Alfred Christensen vil berettigede sit Andragende om Erstatning, at denne Overskridelse er foretaget af en Statsfunktionær. Men den ærede Minister har ganske ubetinget Ret i, at Staten kan intet Ansvar have for dette, thi det er ikke som Statsembedsmand, at han har foranlediget disse Overskridelser, idet Anlæggeren af Banen simpelthen paa Ansøgning har faaet ham udleveret som Privatingeniør og Privatanlægger af dette Jernbaneforetagende. Det ville alle give Ministeren Ret i, at en Motivering ud fra Overskridelsen kan slet ikke gaa, den har maattet tages tilbage.

Der staar altsaa kun den Motivering, at Rigsdagen skal have foranlediget Ulykken ved at optage Forslaget om Lyngby—Vedbæk Banen som en Undtagelseslov paa den store Lov om de 29 Jernbaner af 8. Maj 1894. Med Hensyn til Retsstandpunktet kun en eneste Bemærkning endnu. Det maa vel erindres, at Vedtagelsen af en saadan Koncessionslov ikke i nogen Henseende tvinger den lykkelige Koncessionsindehaver til at anlægge vedkommende Jernbane; hvis han ikke finder sig tjent med at anlægge den, kan han gaa derfra og lade Koncessionen ligge, og det havde Grosserer Alfred Christensen saa sandt vistnok haft Anledning til at gøre, fordi han ikke fik sit Jernbaneanlæg i Gang i 1894, da han fik Koncessionen, men først i 1898 under saa totalt forandrede For-

hold, at hele hans Ulykke egentlig skriver sig derfra. I 1898 kunde han ikke sælge Byggegrunde, og i 1899, medens Anlægget stod paa, fik han hele den Fordyrelse, som direkte og indirekte fulgte af den store Lock-out i København i 1899. Men Retsstandpunktet har jo tilsyneladende ogsaa ganske maattet opgives. Flertallet indstiller kun paa Billighedshensyn, saa vidt jeg da forstaar baade Betænkningen og den ærede Ordførers Udtalelser. Derom er først at bemærke, at Billighedshensyn ere et Skraaplan at komme ind paa. Jeg vilde ønske, at Landstinget ved at forkaste dette Forslag, eller ved at nægte det Overgang til 3die Behandling, vilde slaa fast, at den Forretning at behandle den Slags Andragender om Erstatning paa Grund af Billighedshensyn lade vi blive i Folketinget. Det, jeg mest af alt indvender mod Sagen, er netop det, at der har skullet benyttes Lovforslagsform for at føre Bevillingskrav igennem, og jeg tror, at Landstinget vil tjene sig selv og vil ogsaa tjene Folketinget ved at lade det beholde Initiativet i alle Erstatnings- eller Understøttelsessager, som kun grunde sig paa Billighedshensyn.

Med Hensyn til Billighedskravene vil jeg nu spørge: Skulle disse begrundes i, at paagældende Koncessionshavers Byggespekulationer mislykkedes? Det synes mig ikke kan være et Rigsdagsstandpunkt, og jeg betænker mig ikke paa at sige, at jeg er vis paa, at det kan ikke være et Landstingsstandpunkt. Skulle de da begrundes paa, at han engagerede Statens Ingeniør? Det tror jeg heller ikke, Rigsdagen vil gøre gældende, og det tror jeg endmindre, Landstinget vil understøtte. Skulle de da begrundes i paagældende Jernbanejers hele økonomiske Stilling? Det synes jeg, er et Anliggende, som Rigsdagen ikke skal blande sig i, og som Landstinget slet ikke skulde tage under Overvejelse. — Tilbage staar saa kun, om man kunde anlægge den Maalestok, at den paagældende Mand er saa fortjent af Land og Rige, at man skulde komme ham til Hjælp i denne hans efter hans eget Sigende betrykte eller fortrykte Stilling. Jeg indrømmer, at det er et vanskeligt Emne at behandle, men jeg indrømmer ikke, at man ikke har Lov til at behandle det, jeg indrømmer ikke en Gang, at jeg ikke har en vis Forpligtelse til at røre ved det — jeg skal kun tangere det. Jeg skal da sige, at paagældende Mand som Forretningsmand har vist sig som en ganske ualmindelig Dygtighed — det anerkendes fra alle Sider. Men medens han har oprettet en stor, stor For-